

**UCHWAŁA Nr XXXII/190/2017
RADY GMINY TARNÓWKA**

z dnia 22 grudnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Gminy Tarnówka na rok 2018”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875, poz. 2232), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, zm. Dz. U. z 2015 r. poz.1893) –

Rada Gminy Tarnówka uchwala, co następuje :

§ 1. Uchwala się „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gminy Tarnówka na rok 2018”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tarnówka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Gminy Tarnówka
/-/ Marcin Nowosielski**

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XXXII/ 190 / 2017 Rady Gminy Tarnówka z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Gminy Tarnówka na rok 2018”.

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zmianami) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania uwzględniają lokalne potrzeby, problemy i zasoby.

Zadaniem samorządu terytorialnego jako podstawowego środowiska winno być prowadzenie działań zapobiegających powstawaniu problemów alkoholowych. W dalszym ciągu propagujemy zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców naszej gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym.

Źródłem pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu są opłaty roczne wnoszone do kasy gminy przez wszystkie handlujące napojami alkoholowymi podmioty gospodarcze . Pozyskane środki mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację gminnego programu.

Przyjęcie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2018 ma na celu w istotny sposób przyczynić się do wdrażania działań profilaktycznych i leczniczych, ograniczyć dostęp do alkoholu, a co za tym idzie złagodzić problemy spowodowane nadużywaniem alkoholu.

Uwzględniając powyższe podjęcie uchwały jest w pełni zasadne.

Wójt Gminy
/-/ Jacek Mościcki

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH GMINY TARNÓWKA
NA ROK 2018**

I.WSTĘP

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów.¹

Z nadużywaniem alkoholu powiązane są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej należy do zadań własnych gminy. Podstawę prawną stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Tarnówka na 2018 rok, zwany dalej „Programem”, określa cele Gminy w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z nadużywania alkoholu, jest on także częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tarnówka na lata 2017-2021. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu wśród mieszkańców Tarnówki.

Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w Gminie Tarnówka, w oparciu o posiadane zasoby.

Źródłem finansowania zadań Programu ustawowo są środki finansowe z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłącznym dysponentem środków finansowych w rozdziale 85154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*, jest Wójt Gminy Tarnówka. Plan wydatków Gminnego Programu na 2018 r. zostanie określony w uchwale budżetowej Gminy Tarnówka na 2018 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany na podstawie rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok.

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na jego treść wpływ mają również inne akty prawne, wśród nich:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,

¹ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów alkoholowych, Szkody zdrowotne, <http://www.parpa.pl/index.php/szkody-zdrowotne-i-uzaleznienie/szkody-zdrowotne>, 27.09.2017.

- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. Cel i zadania Programu

Głównym celem Programu jest zapobieganie i ograniczenie występowania skutków, będących wynikiem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Tarnówka .

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Sposoby realizacji:

- 1) finansowanie programów terapeutycznych i interwencyjno-edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz sprawców przemocy domowej, w związku z nadużywaniem alkoholu, realizowanych w Poradni Leczenia Uzależnień oraz przez placówki i organizacje pozarządowe, zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) finansowanie funkcjonowania Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- 3) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 4) finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych,
- 5) szerokie informowanie mieszkańców Gminy Tarnówka o możliwościach skorzystania z pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i prawnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, poprzez rozpowszechnianie ulotek informacyjnych,
- 6) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w celu motywowania ich do podjęcia leczenia odwykowego.

2. Udzielanie pomocy psychospolecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.

Sposoby realizacji:

- 1) realizowanie zadań związanych z zobowiązaniem do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) zapewnienie dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym terapeuty Leczenia uzależnień oraz Psychologa,
- 3) prowadzenie działań na rzecz wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,

4) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

5) podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli i pracowników świetlic,

6) organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązkowych procedur (w tym procedury „Niebieskiej Karty”) i współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy i poprawy sytuacji w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposoby realizacji:

1) finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, działalności profilaktycznej, wychowawczej i edukacyjnej, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno – rozwojowych oraz specjalistycznych form pomocy psychologicznej,

2) podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.),

3) zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia,

4) zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień,

5) finansowanie dożywiania dzieci objętych programami naprawczymi w świetlicach środowiskowych, zakupy środków żywnościowych na imprezy okolicznościowe (m.in. Dzień Dziecka, spotkania wigilijne, wielkanocne, zabawy choinkowe, wycieczki itp.),

6) dofinansowywanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, koncerty, seanse filmowe, wystawy, pokazy),

7) finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,

8) finansowanie działań sportowych, rajdów, olimpiad i konkursów promujących zdrowy styl życia, łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczno-rekreacyjną,

- 9) organizacja oraz dofinansowywanie lokalnych imprez, akcji oraz działań profilaktycznych, w związku z udziałem w lokalnej kampaniach profilaktycznej np. „Rodzina na TAK”,
- 10) zakup wyposażenia placów zabaw i boisk oraz zakup sprzętu do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- 11) doposażenie świetlic środowiskowych i innych placówek realizujących GPPiRPA, w pomoce dydaktyczne, komputery i sprzęt, niezbędny do zajęć programowych oraz finansowanie niezbędnych remontów w w/w placówkach,
- 12) współpraca z lokalnymi mediami w celu propagowania działań na rzecz profilaktyki uzależnień oraz informowania o instytucjach i placówkach świadczących pomoc rodzinie,
- 13) finansowanie zakupów prenumeraty czasopism, plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
- 14) finansowanie lokalnej diagnozy problemów uzależnień.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposoby realizacji:

- 1) wspieranie działań i działalności stowarzyszeń i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 2) udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- 3) dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia,
- 4) refundacja kosztów pobytu osób z Gminy Tarnówka w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- 5) dofinansowywanie działań w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego, będących wynikiem spożywania alkoholu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposoby realizacji:

- 1) kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, sprawdzające przestrzeganie w/w przepisów ustawy,
- 2) podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy, dotyczących zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych, prowadzonej na terenie

Gminy oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim,

3) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów, określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem, do społeczności.

Sposoby realizacji:

Podtrzymanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego oraz eliminacja problemów socjalno-bytowych, utrudniających życie codzienne i mających źródło w uzależnieniu od alkoholu. Tworzenie warunków do godnego, zdrowego i higienicznego życia w abstynencji, w ramach działań interwencyjno-motywacyjnych, dla osób objętych programem profilaktyczno-socjalnym GOPS i działaniami Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Realizatorzy Gminnego Programu

Realizacja zadań, wynikająca z Gminnego Programu będzie realizowana przez Urząd Gminy w Tarnówce we współpracy z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkołami, organizacjami pozarządowymi, placówkami i służbami, realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu, prowadzona jest w specjalistycznych Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, Poradni Leczenia Uzależnień w Złotowie, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnówce i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie.

W szkołach i innych placówkach w ramach systemu oświaty prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, wdrażane są także programy wczesnej interwencji dla rodziców. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Policja, Prokuratura oraz Sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

Instytucje kultury i organizacje pozarządowe realizują pozalekcyjne, środowiskowe programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie do dzieci i młodzieży.

IV. Zasady wynagradzanie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnówce

Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym Programie.

1. Wynagrodzenie dla członków Komisji za każdy udział w posiedzeniach komisji, za udział w czynnościach kontrolnych oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustala się wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę brutto, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2017 r. poz. 847). Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest lista płac sporządzona na podstawie listy obecności, zaakceptowana przez przewodniczącego komisji.
2. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 25 % minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2017 r. poz. 847). Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest sporządzana co miesiąc lista płac.

V. Spodziewane efekty realizacji programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Tarnówka wobec skutków nadużywania napoi alkoholowych.
2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczenie spożycia napoi alkoholowych.
3. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współ uzależnienia od alkoholu.

VI. Źródła finansowania programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 realizowany jest w ramach budżetu Gminy Tarnówka, środki stanowią dochody z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. Monitoring i ewaluacja

Koordinację Programu powierza się przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnówce.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- sprawozdania z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Tarnówce i przedstawi je Wójtowi Gminy Tarnówka do końca I kwartału 2019 r. Wójt po zatwierdzeniu sprawozdania, przedstawi je Radzie Gminy Tarnówka.

Przewodnicząca Gminnej Komisji
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Tarnówce
Ewa Pyszka

Przewodniczący
Rady Gminy Tarnówka
/-/ Marcin Nowosielski